

II

Artes Anstalten for at
get til at lade sit Spilde
(i den Regnvand) til Spilde
grøfter, da man dertil
ved at lægge en 6" Ledning
som a - b - c, af de Planer

Denne Ledning er mere
stor nok til at føre Ar
daglige Spildvand, og
nånger c - d vil ~~kun~~
kun ^{spildet af kun} være i føre Vand

med Regnvand; ~~den~~ ~~at~~
vandt for den at være
i Klare bassiner - til
stort
være opsædt med Reg

~~den~~ Vagstus med La
af Ledninger a - b - c
6" Ledning vil ^{blive} ~~best~~...

7er de

III

Kan det forbydes at
at lade noget som hellet
til Spildvandsgrøfter,
vil det ikke være tilstr
at ~~lægge~~ ^{medføre} Ledninger a -
som en 6" Ledning; da
da lægges som en 15
ning, for at den og
man var tilstrækkelig
afledt Regnvand (med
vandt Spildvand)

Vagstus med Lægning
Ledning a - b - c som

Ledning vil blive --- 4000 Kr.

Lunden Ministeriet paalyde

Antaget at den $\sqrt{6}$ " eller den
15" Ledning, skal det oplyses,
at saaromt det maatte ønskes,

Kan Ledningens Munding

a) gælt fjernes mere fra
Nr T-L's Skjel end vist
paa Planen. Atten Man

vil naar nogen Nøjstforhøjelse
kunne fjernes den mindst

100 Al paa Skjallet.

Angaaende Nr T-L's

Fordring om, at Ledningen
skal gives 2000^{al.} Fod ud i
Havet skal Direktionen be-
mærke, at der naar anses
for saa ubillig, at man
ikke naar nærmere Ordre
saa villigt lade forlæg

undersøges angaaende de dermed forberede
Bekendtgørelser.

Lad en Skrivelse fra Vejby

Signerend af H. f. M. vedlægges.

skal direkt ~~over~~ ~~den~~ ~~tilføj~~
at under de foreliggende om-
stændigheder vilde ~~de~~ ~~arbejdsmænd~~
blive taget. Børg. saa end Antaget
er fordygt, og at der ikke vil blive

foretaget noget Forandring ~~de~~ ~~så~~ ~~de~~ ~~alle~~ ~~de~~
til ~~fulde~~ ~~Plan~~ ~~for~~ ~~Antaget~~, ~~til~~ ~~fulde~~ ~~Arbejdet~~
forinden skindes ~~de~~ ~~til~~ ~~den~~ ~~Plan~~.
Eende foreligget.

Touloppidant.

Arstgaard.

Fra Overlægen

for

Sindssyge-Anstalten ved Aarhus,

den 9 Mars 1901.

Herved fremsendes Svarekrivelse
med 4 Bilag til Justitsministeriet ang.
Klearebasinerne med Tilføjernde, at
Brevelsen er endfordiget i Overensstem-
melse med den Koncept, der er affattet
af Stadsingeniøren i Grenhøvd til den
paa sitte Direktionsområde vedtagne.

P. S. J. J.

Lr. Løjtnantmeder Christgaard

R. af S.,

Lr. Borgmeder Vestergaard,
Kapit., Odgaard.

write

Jeg skal bemærke, at i Skrivelsen til Minist., er det
Løst, for "2,000 Lst" rettes til "2,000 Stk.", og
Litzens Løst Løsting gives ind som, at Løstingen
ind i Bøstus bliver 2,000 Stk. ind...

10/3 1.-

Sk. Løsting

Jeg bemærker, at Vejlyg SK. 5 Stk. af 19 Dec.
1900, som omtales i Direktions Sk. af
Mst, ikke er indlemmet Bilagene.

11/3 1901 Memorandum

a) Hofjegermesterens Bemærkning:

Fejlens er rettet i Stadsingeniørens Kon-
cept og Skrivelsen til Ministeriet.

a) Borgmesterens Bemærkning:

Den omtalte Sjunde. Sk. 1/2 var vedlagt
Sjette af Afendelen til Hofjegermesteren, og
den fandtes også vedlagt Sjette, da den efter-
ende Artikulation modtoges fra Overl.

Afskrift

Statensingeniør Jørgensen.

Aarhus, d. 30 Januar 1901.

Til

Direktionens for Dindrygganstalten ved Aarhus.

I Anledning af den ørede Direkt.: Nr. af 26 femtes ang.
Kearebasinet skal jeg bemærke:

Sammenhæng med Kearebasinet er en dobbelt, nemlig for det første den, at der deri skal foretages en Rensning af Spildevandet, saa at dette af Hensyn til Rensningen kan udstrømme i Fløvet saa rent som muligt og navnlig befriet for de i Spildevandet vdsende fæse Fokaler.

Det andet skal, desværges opmærksom, er at bevare Fokalerne til Gødning, som er i høj Grad nødvendigt for anstaltens Avlsbrug. Dette sker - efter Middelforanstaltens Forbillede - derved, at Basinet fyldes med Halm, paa hvilken Fokalerne afsøkke sig paa deres Vej gennem Bassinet. Naar Halmen har henligget i nogle Dage i Bassinet, tages den op (og Fokalerne med den) og flykkes til Gødningspladsen, hvorefter frisk Halm fyldes i Bassinet.

Det forekommer mig derfor, at man ikke kan kæde Kearebasinet et Rensningsoplag i egentlig Forstand, da Fokalerne ikke oplagres i Bassinet, - bestemt er Forholdet det, at de flydende Fokaler - og det er Fløvetmængden - med kun ringe Sandning bevæge sig gennem Bassinet, og de fæse Fokaler fjernes med Halmen til det Sted, hvor man vil have sit Gødningsoplag, og Pladsen der til kan godt indses 50-100 Alen fra Kearebasinet.

Endvidere skal det anføres, at Fokalerne jo i Kearebasinet befinde sig i et stort opspødet Tilfælde, der er derfor kun yderst ringe Sandtylighed for, at der fra Bassinet vil mættes nogen Længde i 100 Alens Afstand. Jeg skal bemærke, at jeg har staaet umiddelbart ved Siden af Middelforanstaltens Bassin, uden at jeg i nogen Maade har følt mine Lufteovergaver gæret derved, og det man tilføjer, at Bassinet ved Middelforanstalten er yderst

primitivt indrettel - kun at i Jorden udgraves Flud,
som ikke kan grundigt oprensede, hvormed det her-
værende Klarebassin er en betrustet Beholder, der er delt
i 2 Kamre, som hver for sig kan frledes og tømt og renses.
Vil man yderligere omgive Bassinet med en lille
Replantning, tror jeg at kunne sige, at det ikke vil forvæl-
de svogersundheden ogne.

Pladsen for Klarebassinet er valgt som sket er under
Løjens til, at der ved derved kan opnåes den simpleste og
billigste Forbindelse med de bestaaende Kloakledninger,
og Bassinet ligger 200 al. fra nærmeste Beboerskud.
Det omværende Renovationsoflag, som er af langt
farligere Rækkefølge, ligger outrent umiddelbart
ved siden af en bebaut Bygning, og Vejby Kommune
vil derfor i samråd herseende vinde meget ved
Forandringen i Amtallens Renovationvæsen,
som vil muliggøre en Nedlagning af de gamle Ren-
ovationogørber, der ellers for det ville komme til
at ligge op ad et bebbygget Villakvarter.

Efter at have set forholdene ved Amtallens omv-
rende Renovationoplads har jeg ikke kunnet tænke
mig andet end, at der saavel for Amtallens som for
Vejby Kommune vilde være opnået en stor samlet
Forbedring ved det foreslaede og indførte Arrangement.

En Underingelse har været, at Klarebassinet kan
flyttes, saaledes at den i Vejby Kommunes Sund-
hedsudvalg opstillede, i dette Tilfælde meget stræng
Fordring om 200 alent Afstand til nærmeste bebaut
Bygning, lader sig gennemføre. Omkostningerne
herved vilde beløbe sig til c. 3500 Kr. (af hvilke Sum
der ved forventet Refundation fra Kontoret for vand-
besøttelse vil kunne indredes c. 1500 Kr. af svante
Konto.

Men jeg skal dog tillade mig at henbille til
den ovede Direktion, om man ikke - i Betragtning
af, at det dog maaske kunde være tvivlsomt, om
Klarebassinet og dets Drift kan henregnes under
Regretet "Renovationsoflag" - burde sige at opnå,
at Rytningerne ikke iværksættes, førend det ved
Driftens i den tilstundende Sommers mulig
smalle visse sig, at Bassinets Tilbedeværelse kan
dets omværende Plads gives Anledning til be-
bygget Kvarter.

O. J.
Oscar Jørgensen.

Afskrift

Tetjen-Lund.

Aarhus, 22 Febr. 1901.

Hr. Forr. Hays Jacobson.

Havemanden paa "Polighed" meddeler mig, at Amtallens Kloakledning nu vil blive ført ud til Flavel langs "Poligheds" kviindre Skel.

Minde Havemand kan muligvis tage fejl, men jeg skal dog paa Forhaand meddele, at jeg med alle de midler, som staa til min Raadighed, vil søge at hindre, at Kloakens Udlob kom flyttes fra mit Havested for at lægges umiddelbart op til min Strand. Hvis jeg ikke kan hindre, at dette sker, skal jeg i ethvert Tilfælde anlægge Erstatningsforhold for den Vordiforringelse, min Ejendom derved lider. Det er min Hensigt at udbykke "Polighed" til Villagrunde, hvorpaa hver enkelt Køber vil forudsætte at ville anlægge eget Badehus, og det er klart, at de sydlige af disse Grunde ville tabe meget i Værdi, hvis Amtallens fire Kloakledninger end i Flavel umiddelbart ved Skellet, hvorved Vandet og Stranden paa min Ejendom vil forurennes. Hvis Amtallen vil føre Affaldet gennem en lukket Ledning 2000 alen ud i Flavel, antager jeg, at anløget langs mit søv-dre Skel kan ske uden Ulempe. I Hensyn deraf venter jeg, at Amtallen ved at føre Kloakledningen ud i Flavel midt paa Amtallens egen Strand ved det eget Badehus vil bevise, at Kloakvandet ikke antages at ville være gene-rende for Badning.

Jeg skal anmode Dem om at undersøge alle Vedkommende om mit Standpunkt, for at der straks kan træffes tilfredsstillende og endelige Dispositioner.

erbødigt
Tetjen-Lund.

hedsudtægen for Vejlbj Sogn, og
safømt Med. mod Forventning
maatte finde det, anmoder man den
Bemyndigede til at anvende del af
Stadsingeniør Jørgensen anførte Beløb
af c. 3500 Kr., hvoraf c. 1500 Kr. ventes at
kunne ~~spare~~ afholdes af det til Vandklo-
setter bevilgede Beløb, til trykning af
Basinerne.

En Skr. fra Vejlbj Sogneraad af 11. d. d.
udlægges.

Fra Overlægen

ved

Sindssyge-Anstalten ved Aarhus,
den 13 Febr. 1901.

Nedlagt fremmedes Utkast til
Skrivelse til Justitsministeriet
ang. Klarebassin nr. v. Killevej med
en Skrivelse fra Sogneraadet, der ikke
vil afgive dem af det begære Arbej-
ding, at Bassinet foreløbig forbliver
hvor det er.

Stadsingeniørens Ekte. følger lige.

P. Jørgensen

Hr. Hofjogermester Christgaard
R. af d.,
Hr. Borgmester Vestergaard
K. af d., Østgand.

m. m.

Jeg betvivler, at Ministeriet har et så stort, at
at Ministeriet ikke, som det er, og jeg bemærker,
at Ingen mit navn har været til at tage, hvis
Lagmanet og Eivind de "Hedige" medholdte Læ-
ringen om det Digtning. Imidlertid er der jo
Endelig ^{projekt} at afgive Skrivelse, som jeg har
som tilføjet...

14/2 1..

H. J. Jørgensen

Hvis Klaringbasinerne man betragtes som
Renovationskuler, hvad der vistnok er mest
sandsynligt, og naar Sogneraadet ikke vil an-
befale Dispensation for Sundhedsædtagen,
et justitsmø. sikkert nogle Dispensationer.
Mest hensyn til den aabne Grøft bemærkes, at
selv om den har eksisteret for Sundhedsæd,

tagten vedtoges, har den formodlig ikke
tidligere været Afløb for Fækales og dets
man vel være studeende mod Vedtagten,
at benytte den hertil.

Da Staten ikke kan være bekendt at
fortære noget, ~~medtænksomme~~,
som er i Lid med stadfæstede Sundheds-
vedtagter, ~~for at man kan gøre~~
~~aktuelle~~ vilde jeg være tilbøjelig
til at foreslå, at der i Hædet for de 2 sidste
Hykker i Udcastet indattes omkring følgende:

„ Under Henviisning til de foregående Op-
lysninger tillade Direktionen sig at
henslille til det høje Met., om de omhandlede
Basiner ere af en saadan Beskaffenhed,
at de falde ind under Bestemmelsen
om Renovationsoplæg (eller hvilket Udtryk,
der nu findes i Sundhedsædtagten) i Sund-

1898
237

Overensstemmelse med Stadsingeniøren
over maatte foretages, da Anlægget,
som det nu er, ikke vil kunne blive
til Væmppe for Beværelse af "Polighet",
Lillevad Dir.ktionens sig at anmode
om, at Sogneraadet vil anbefale, at
Bassinet ^{indtil videre} forbliver, hvor det nu er,
~~uanset at det ligger på samme betingelse~~
~~Jensens og Møllers bestemmelse~~, endda
i de frørlige Dispositioner for V. Postens Postanstalt.
Sogneraadets Erklæring er bedes
svaret.

P. d. N.

Til

Sogneraadet i Vejby.

Afskr.
Vejby Sogneraad 11 Febr 1901.

Til

Direktionen for Sundhedsanstalten
ved Aarhus.

Årsledning af, at den høje Direktion
har ønsket Sogneraadets Erklæring i An-
ledning af en af Ejeren af "Polighet" frem-
sat Bævrering over, at et Klærebassin til
Opfangelse af Afløbet fra de under Anlæg
paa Antallets sørende Vandløveller
er anbragt i større Mængde af mindre
Beboede Sted end Sundhedsanstaltens
Ejendomme, skal Sogneraadet hermed tilende
sig at bemærke, at man finder, at
Ejeren af "Polighet" er meget forulempet
ved mindre Anlæg, ikke alene derved,
at Klærebassinet er i for stor Mængde af
hans Ejendomme, men ligeledes ved,
at Afløbet fra Bassinet indmundet i
umiddelbar Mængde af hans Ejendomme
og Flade. Sogneraadet kan derfor
ikke anbefale, at Bassinet indtil

videre forbliver, hvor det nu er, idet
Forholdet er i Strid med Sognets Sundheds-
vedtøgt, og man vækkes over, at det er til
en stor Ulempe for Bygning og Beboerne
af "Polighed".

R. S. V.
A. P. Benschovt,
Fm.

Komitéen

Fra Direktionen

for Sindsygeanstalten ved Aarhus,

den 7 Februar 1901.

I Anledning af, at Justitsmini-
steriet har forlangt Direktionens
Gtoring i Anledning af en af Ejeren
af "Polighed" fremsat Resorving over,
at de Klarebassin til Optagelse af Af-
løbet fra de under Anlæg paa Amtalen-
ten vorende Vandløse eller er anbragt
i store Mængde af nye beboede
Sted, end Sundhedsvedtøgtet hjem-
ler, — har Direktionen indhentet
Erkloring i denne Anledning fra
Stadsingeniør Jørgensen i Aarhus.

Idet Afskrift vedlægges af denne
Erkloring tilhede Direktionen sig
en Erkloring i samme Anledning
fra Sogneraadet, og saafremt dette i

Sindssyge-Anstalten ved Aarhus,

den 14 Februar 1901.

Vedlagt fremmendes højrættigt
Konditionerne for Fødevarer - Licitationen
med den af Hr. Borgmesteren til Post 10
ønskede Tilføjning.

I Anledning af det Forelæg til Svar-
skrivelse til Justitsministeriet ang.
Klearebassinerne m.v., som i Gaar er
afgivet til Stoffjægermesteren, skulde
jeg, efter Samtale med Professoren,
højrættigt henstille til Hr. Borgme-
sterens Afgørelse, om der er Grund til
udenfor hvad der allerede er anført
i Skrivelsen, at nedlægge Indsigelse
mod at afløbet til Grøften og dens
aabne Løb til Slævet skulde være i
Strid med Sundhedslovgivningen, idet
Grøften fra umindelig Tid har gaaet
hvorden nu gaa, og at Anstalten,
saaledes som forøvrigt allerede

Bemærket i Skrivelserne, stadig har
havt Afløb af dit Spildevand til søen
med Grøft.

Ligeledes skulde jeg henstille, om
der maatte være Grund til at berøre
Ertatsningstræet, som bebudes, hvis
Bassinene ikke fejlede.

Kunne Hr. Borgmesteren — som frem
møgt af de anførte Punkter bør berøres
i Svaretskrivelsen — ønske det, kan jeg
komme til Aakens med Sjæns Papirer
til den Tid, det maatte ønsked.

Med Højskærlig
Afgivning

Hr. Borgmester Vestergaard
K. af d. 1. Dagsord.

Kjøbenhavn, den 17^e Januar 1898.
 Nummer 7 Bily.

I Anledning af hedslygte hertil indkomne An-
 dragende, hvori Overtetsassistenten Selmer og Lecher af Aarhus
 for Grosserer Tøtzen Land fremfører Besværing over, at Linds-
 sygeanstalten ved Aarhus i en Afstand af ikke mindre end 85 Alen
 fra Bygningerne paa den Lidsbræmte tilhørende Gjendoms-
 "Røghed" i Vejlbj. Lagn lader indrette tvende aabne Behol-
 dere til Optagelse af Afføbet fra de paa Anstalten ind-
 rettede Vandklosetter, skal man indbøde sig en Udtalelse
 fra Direktionen, navnlig ogsaa med Hensyn til Spørgsmaa-
 let om at gjøre de paaaltende Bassiner til den i
 § 19 i Sundhedsvedtægten for Vejlbj. Lagn af 20^e April 1898
 anhandlede Afstand af 200 Alen fra beboede Bygninger,
 samt om de hermed forbundne Omkostninger. -

Med Frankkørselen forentes det Indesluttede Tilbage-
 sendt hertil. -

P. M. N.

Præsident

Præsident

237
 1898

Direktionen for Lindsygeanstalten ved Aarhus.

Afskr.

Pål

Juritsministeriet.

Under 2 Nov. d. a. tilskreves vi for Hr. Grosserer
Tetjen Lund heraf Byens Sundhedskommissionens
for Vejlbj Byens saaledes:

" Soms Dagførere for Hr. Grosserer Tetjen Lund,
" der er Ejer af Ejendommen "Relighed" i Vejlbj
" By, tillode vi os herved at henvende os til den
" ovede Sundhedskomm. med Klage over, at Sinds-
" sygeanstaltens i en Afstand af kun 83 Alen
" fra Byens Byens paa "Relighed" har anbragt
" 2 aabne Latrinbeholdere.

" Disse Beholdere ville formentlig være i høj
" Grad genevende for Hr. Lunds Ejendom, og da den
" anbringelse formentlig er i absolut Strid med
" § 19 i Vejlbj Komm. Sundhedslovs, tillode vi os at
" anmode den ovede Sundhedskomm. om at tage sig af
" Sagen og foretage, at de paa gældende Beholdere
" fjernes i en saadan Afstand fra "Relighed", som
" Sundhedslovs foreskriver."

" Endvidere tillode vi os at henvende den ovede
" Sundhedskomm.: Opmærksomhed paa det vigtige
" og formentlig sundhedsfarlige i, at afløbene
" fra de omtalte Latrinbeholdere indvande
" i en aaben Grøft ved Lejvæn af "Religheds"
" Have, saaledes at det videre Afløb til Havn
" sker ad en aaben Grøft.

" Dette Forhold vil ikke alene være til den
" aller største Gene for Beboerne af Relighed,
" men endda særlig i samme Forhold
" antages at være i høj Grad sundhedsfarligt
" for de Omboende, særlig Beboerne af
" Relighed.

" Og som dette Forhold er sikket i Strid med
" Sundhedslovs, hvorfor den ovede
" Sundhedskomm. bedes at tage en Stopper ogsaa
" for dette Forhold."

Al Bevogtningen fra Sindsygeanstalten

føres ud i den ovennævnte Behoedes, og der kan formentlig ikke tvivles om, at Behoederne med deres Indhold snar ligesom at være Renovationsoplys, selv om deres Form (Kæmpe og Tæmning) er noget anderledes end almindelige Renovationsoplys. Derfor synes vi ikke man kan komme ved, som Sundhedskom. for Vejby Kommune i Hovedsag at kræve en eller flere af de nævnte Oplysninger for "Kærebassiner".

At de pågældende Renovationsoplys eller Kærebassiner ville være ikke blot til stor Gavn men ogsaa Sundhedsfortrykke for Beboerne af Rolighed kunde være givet, ikke alene paa Grund af deres andre Beliggenhed men ogsaa fordi Afløbet fra Behoederne, som i Kæger til Sundhedskom. Anfør, indmunder ved Roligheds Have og derefter fortsættes ad en anden Grøft gennem Ter. Tøgers Lunds da til Haven.

Addeles bortsæl fra Ter Tøgers Lunds Eretningsskrav paa Rindsgaardstalden for den Skade og Vordiforringelse, som Ejendoms Liden, idet den er købt med det Maal for Gjen at udførelse den til Villagrunde, hvad jo, hvis Renovationsoptagelserne bibeholdes paa deres nuværende Plads, vil umuliggjøre, formene vi, at de pågældende Anlæg paa den Plads, de umuliggjøre, og ved den Skade, som paa afløbet fra samme nu findes Plads, er i Strid med den under 20 April 1898 stadfæstede Sundhedsordning for Vejby Kommune.

Vi tillade os derfor som Sagfører for Ter Tøgers Lunds og efter dennes Anmodning at indbringe Kæger til det høje Ministerium.

Vi vedlægger endelig et af os Landinspektors optaget Situationskort.

Aarhus, 2 - 12 - 1900.

etc.

Selmer & Secher